

การพัฒนาผลการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่องแผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี

The Development of Learning Achievement in Geography Using Maps and Geographical Tools Learning Package for Grade 6 Students of Small primary schools in Saraburi Province

คมกริช บุญเขียว

Khomkrit Bunkhiao

มหาวิทยาลัยราชภัฏเทพสตรี

Thepastri Rajabhat University

Corresponding Author, E-mail: zoroman2_19@hotmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์ 1) เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และ 2) ศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวก่อนสอบและหลังสอบ (One Group Pretest- Posttest Design) โดยมีนักเรียนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างจำนวน 103 คน จากโรงเรียนประถมศึกษาขนาดเล็กจำนวน 5 โรงเรียนในจังหวัดสระบุรี

ผลการวิจัยพบว่า 1) ผลการเรียนรู้ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ประกอบด้วยกิจกรรมการเรียนรู้เรื่องแผนที่และการอ่านแผนที่ เครื่องมือทางภูมิศาสตร์ และระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ ได้ผลการเรียนรู้หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และ 2) ระดับความคิดเห็นของนักเรียนที่มีต่อการเรียนรู้โดยชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ทั้ง 5 ด้าน คือ จุดประสงค์การเรียนรู้ เนื้อหาการเรียนรู้ กิจกรรมการเรียนรู้ สื่อการเรียนรู้ และประโยชน์ของชุดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยโดยรวมอยู่ในระดับมาก

คำสำคัญ: การพัฒนาผลการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์, แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์, โรงเรียนขนาดเล็ก

Abstract

The objectives of this research were: 1) compare the learning achievement of the grade 6 students of small primary schools in Saraburi province between before and after learning geography subject using Maps and Geographical Tools learning package and 2) investigate the students' opinions on the use of the learning packages in the subject. This is an experimental research with one group pretest-posttest design. The samples were 103 students from five small primary schools in Saraburi province.

The results showed that: 1) the grade 6 student samples gained the higher learning achievement, with the statistical significance, after learning with the learning packages which included the learning lessons such as maps and map reading, geographical tools and Geographic Information System, and 2) the mean score of the students' opinions toward the learning packages included the five aspects which were the learning objectives, the learning contents, the learning activities, the learning materials and the advantages of the learning packages , in overall, was at the high level.

Keywords: Development of Learning Achievement in Geography, Maps and Geographical Tools, Small Schools

บทนำ

การศึกษามีบทบาทในการพัฒนาประเทศทั้งทางด้านเศรษฐกิจ สังคม และวัฒนธรรมเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของคนในประเทศ ปัจจุบันสังคมโลกเข้าสู่ศตวรรษที่ 21 ซึ่งส่งผลให้เกิดการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว การจัดการศึกษาหรือกระบวนการเรียนรู้จึงจำเป็นต้องให้เท่าทันความเปลี่ยนแปลง ทั้งตัวครูผู้สอนเองและตัวผู้เรียน เพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางของการศึกษาขั้นพื้นฐาน

พ.ศ.2551 (กระทรวงศึกษาธิการ, 2551: 2) โดยจะต้องมีคุณลักษณะ 5 ประการ คือ 1) ผู้เรียนมีคุณธรรม จริยธรรม และค่านิยมที่พึงประสงค์ เห็นคุณค่าของตนเอง มีระเบียบวินัย และปฏิบัติตามหลักธรรมทางพระพุทธศาสนา โดยยึดหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง 2) ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถในการสื่อสาร การคิด การแก้ปัญหา การใช้ เทคโนโลยีสารสนเทศ และการมีทักษะในการดำรงชีวิต 3) ผู้เรียนมีสุขภาพกายและสุขภาพจิตที่ดี มีสุขลักษณะนิสัย และรักการออกกำลังกายอยู่เสมอ 4) ผู้เรียนมีความรักชาติ มีจิตสำนึกในความเป็นพลเมืองไทยและพลเมืองของโลก ยึดมั่นในวิถีชีวิตและการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข และ 5) ผู้เรียนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาไทย การอนุรักษ์และพัฒนา สิ่งแวดล้อม และมีจิตสาธารณะที่มุ่งทำประโยชน์และสร้างสิ่งที่ดีงามในสังคม รวมทั้งอยู่ร่วมกันในสังคมอย่างมีความสุข (ชรินทร์ มั่งคั่ง, 2561: 44) นอกจากการพัฒนาคนให้เป็นผู้ที่ คุณลักษณะอันพึงประสงค์แล้ว ยังต้องส่งเสริมพัฒนาคนให้เป็นพลเมืองดีในสังคมโลก ซึ่งต้องใช้หลักธรรมที่ขจัดความใจแคบที่เรียกว่า มัจฉริยะ 5 (พระธรรมปิฎก และคณะ, 2552: 22-23) ซึ่งประกอบด้วยการจัด 1) ความหวงแหนกีดกัน ในเรื่องที่อยู่อาศัย 2) ความหวงแหนกีดกันในเรื่องผลประโยชน์ 3) ความหวงแหนกีดกันในเรื่องพงศ์เผ่าเหล่ากอ 4) ความหวงแหนกีดกันในเรื่องชนชั้น วรรณะ และ 5) ความหวงแหนกีดกันในเรื่องความรู้หรือวิทยาการ ซึ่งเป็นแนวทางสำคัญสำหรับการเป็นพลเมืองที่ดีของโลกในยุคศตวรรษที่ 21

ดังนั้นการพัฒนานวัตกรรมการเรียนการสอนสังคมศึกษาจึงมีความจำเป็นอย่างยิ่งในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เนื่องจากวิชาสังคมศึกษาเป็นพื้นฐานของการศึกษาที่จะปลูกฝังคนในสังคมไทยให้พัฒนา คุณภาพชีวิตที่ดีอยู่ร่วมกันอย่างสันติสุข ปราศจากการเบียดเบียนสังคมและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นจึงจำเป็นที่จะต้องปรับเปลี่ยนกระบวนการจัดการเรียนรู้ให้ทันการเปลี่ยนแปลงของสังคม โดยวิธีการสอนที่หลากหลาย มาประยุกต์ใช้ในการจัดกระบวนการเรียนรู้ เน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ จัดกระบวนการเรียนรู้ในเชิงสร้างสรรค์ ส่งเสริมทักษะในการดำรงชีวิตและการทำงานตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง เพื่อให้เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อผู้เรียนและสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมไปสู่สังคมแห่งการเปลี่ยนแปลงในยุคไทยแลนด์ 4.0 โดยจะต้องสอดคล้องกับการเรียนรู้ศตวรรษที่ 21 ที่โลกเปลี่ยนแปลงไปอย่างรวดเร็ว ครูผู้สอนต้องเตรียมการพัฒนาผู้เรียนตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลายซึ่งส่วนใหญ่เป็นกลุ่มเจนเออร์แซน แซด (Generation Z) (กนก จันทร์ทอง, 2560: 228)

การจัดการเรียนการสอนวิชาภูมิศาสตร์ นอกจากจะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความคิดรวบยอดทาง ภูมิศาสตร์แล้ว การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของวิชาภูมิศาสตร์ โดยเฉพาะทักษะทางภูมิศาสตร์ (Geographical Skill) เป็นสิ่งจำเป็นที่ครูผู้สอนต้องถือเป็น วัตถุประสงค์สำคัญ เนื่องจากธรรมชาติของวิชาภูมิศาสตร์ไม่ได้มีเพียงเฉพาะความรู้เท่านั้น การที่ผู้เรียนมีทักษะภูมิศาสตร์จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจ และมีความรู้ในวิชาภูมิศาสตร์มากยิ่งขึ้น ทั้งยังสามารถนำเอาทักษะดังกล่าวไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวันอีกด้วย ดังนั้นทักษะ ภูมิศาสตร์ที่ผู้เรียนควรได้รับการฝึกฝนได้แก่ การใช้แผนที่ โดยเป็นทักษะพื้นฐานสำคัญที่ผู้ เรียนต้องสามารถอ่าน และเข้าใจเกี่ยวกับสัญลักษณ์ต่าง ๆ ในแผนที่ ทักษะอีกประการ คือ การเข้าใจเรื่องระยะทาง มาตราส่วน การหาดำแหน่งที่ตั้งสถานที่ต่าง ๆ และความสัมพันธ์ ระหว่างที่ตั้งตามละติจูด ที่มีอิทธิพลต่อวิถีชีวิตและวัฒนธรรมของมนุษย์ เป็นต้น ในปัจจุบัน การเรียนการสอนวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรมยังประสบปัญหาสำคัญอยู่ หลาย ประการ โดยเฉพาะในสาระการเรียนรู้ภูมิศาสตร์เป็นเนื้อหาที่ยากกลับซับซ้อน ซึ่งนอกจาก จะต้องอาศัยความรู้ ความจำ ความเข้าใจแล้ว ยังต้องมีทักษะการคิด วิเคราะห์ และตัดสินใจ ในปัญหาต่าง ๆ ที่มีผลต่อชีวิตและสิ่งแวดล้อม ดังนั้นการเรียนรู้จึงต้องใช้เทคนิคและ วิธีการ เทคโนโลยี สื่อการเรียนรู้ที่ทันสมัย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ครูผู้สอนจะต้องใช้การสอน ที่มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเทคนิคและวิธีการสอนแบบใหม่ ๆ เพื่อให้ผู้เรียนสนใจเรียนวิชา ภูมิศาสตร์มากขึ้น

จากสภาพปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงเห็นว่านวัตกรรม และเทคโนโลยีทางการ ศึกษาจะช่วยเพิ่มประสิทธิภาพของการเรียนการสอนในวิชาภูมิศาสตร์ให้สูงขึ้น สื่อการ เรียนการสอนที่มีใช้อยู่ในปัจจุบันมีอยู่อย่างมากมายและใช้กันอย่างแพร่หลายในรูปแบบ ต่างๆ เช่น ภาพถ่าย สื่อกราฟิก บทเรียนออนไลน์ ชุดการเรียนรู้ บทเรียนสำเร็จรูป บทเรียน คอมพิวเตอร์ช่วยสอน และชุดการสอน เป็นต้น จะเห็นได้ว่าในการจัดกิจกรรมการเรียน การสอน หากมีสื่อการเรียนการสอนที่ดี จะทำให้การเรียนรู้มีความน่าสนใจ ผู้เรียนสามารถเรียน ร่วมกัน เนื่องจากสื่อการเรียนการสอนที่ดีจะทำให้ ผู้เรียนสามารถเรียนรู้ร่วมกัน เพราะสื่อ เป็นตัวกลางที่จะช่วยให้การสื่อสารระหว่างผู้สอน และผู้เรียนดำเนินไปอย่างมีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้เรียนเข้าใจความหมายของเนื้อหาของการเรียนมากขึ้น ดังนั้นจึงนำมาสู่การวิจัย เพื่อพัฒนาผลการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทาง ภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี

วัตถุประสงค์

- 1) เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์
- 2) เพื่อศึกษาความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ระเบียบวิธีวิจัย

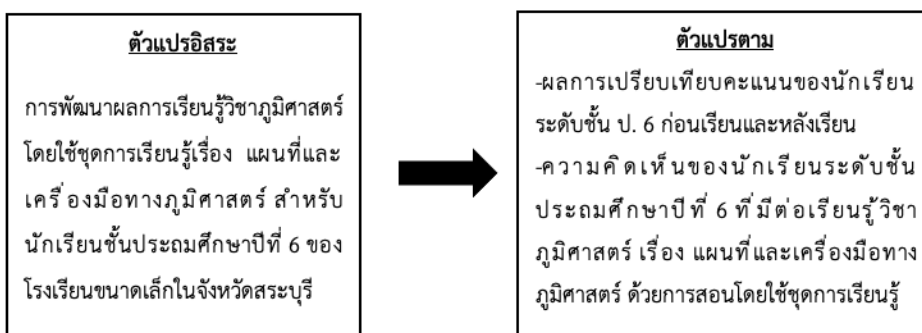
การวิจัยนี้เป็นงานวิจัยเชิงทดลอง แบบกลุ่มเดียวก่อนทดสอบและหลังทดสอบ (One Group Pretest- Posttest Design)

1) ประชากร

ประชากรที่ใช้ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ นักเรียนระดับประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนบ้านธาตุใต้ โรงเรียนวัดนายาว โรงเรียนพระพุทธรบาทน้อย โรงเรียนขอนแก่น และโรงเรียนบ้านหินซ้อน ซึ่งเป็นโรงเรียนระดับประถมศึกษาในเขตประถมศึกษาสระบุรี เขต 2 รวมนักเรียนจำนวน 103 คน โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling)

2) แบบแผนการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเชิงทดลอง (Experimental Research) ใช้แบบแผนการวิจัยแบบกลุ่มเดียวที่มีการทดสอบก่อนและหลัง (One Group Pretest- Posttest Design)

แผนภูมิ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

3) เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ประกอบด้วย

3.1) ชุดการเรียนรู้รายวิชาภูมิศาสตร์ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี จำนวน 3 ชุด ประกอบด้วย

ชุดการเรียนรู้ที่ 1 แผนที่และการอ่านแผนที่

ชุดการเรียนรู้ที่ 2 เครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ชุดการเรียนรู้ที่ 3 ระบบสารสนเทศทางภูมิศาสตร์

3.2) แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ชุดการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี จำนวน 3 แผน

3.3) แบบทดสอบวัดผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pretest) และหลังเรียน (Posttest) วิชาภูมิศาสตร์ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ซึ่งเป็นข้อสอบแบบปรนัย ชนิดเลือกตอบ 4 ตัวเลือก จำนวน 30 ข้อ

3.4) แบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี ที่มีการสอนวิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

4) การวิเคราะห์ข้อมูล

4.1) การวิเคราะห์เปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียน (Pre-test) และหลังเรียน (Post-test) ของนักเรียนที่เรียนวิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติทดสอบที (t-test) แบบ Dependent

4.2) การวิเคราะห์ข้อมูลจากแบบสอบถามความคิดเห็นของนักเรียน ที่มีการสอนวิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี โดยใช้การหาค่าเฉลี่ย ($\bar{x}$) ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และแปลผลโดยนำคะแนนเฉลี่ยมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์ระดับความคิดเห็น (พวงรัตน์ ทวีรัตน์, 2540)

ผลการวิจัย

1) ผลวิเคราะห์และเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนวิชา ภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้น ประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี

ผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 หลังเรียนสูงกว่า ก่อนเรียน อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยหลังเรียนมีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 24.49 (S.D.= 2.06) สูงกว่าก่อนเรียนที่มีคะแนนเฉลี่ยเท่ากับ 9.58 (S.D.= 2.04) ภาพรวม ของผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ก่อนและหลังการเรียนวิชา ภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ พบว่า คะแนน ทดสอบก่อนเรียนมีค่าเฉลี่ย 9.58 คะแนนทดสอบหลังเรียนมีค่าเฉลี่ย 24.49 มีค่าเฉลี่ยผล ต่าง 14.91 คะแนน และมีค่า $t\text{-test} = 15.87$ แสดงว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนหลังการ ใช้ชุดการเรียนรู้มีค่าเฉลี่ยสูงกว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนก่อนการใช้ชุดกิจกรรมการเรียนรู้ อย่างมีนัยยะสำคัญทางสถิติที่ .05 (ตาราง 1)

ตาราง 1 ผลการเปรียบเทียบคะแนนเฉลี่ยก่อนเรียนและหลังเรียนวิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุด การเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6

ผลคะแนน	จำนวน	ค่าเฉลี่ย ()	S.D.	t	p
ก่อนเรียน	103	9.58	2. 04	15.87	.000**
หลังเรียน	103	24.49	2. 06		

2) ผลการวิเคราะห์ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียน ขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่ และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ พบว่า ผลความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของ โรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อการสอนวิชาภูมิศาสตร์โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ มีค่าเฉลี่ยคะแนนทั้ง 5 ด้านอยู่ในระดับมาก (= 4.29) โดยสามารถเรียงลำดับความเห็นจากมากไปหาน้อยได้ดังนี้ ลำดับคะแนนเฉลี่ยสูงสุดได้แก่ ด้านสื่อการเรียนรู้คะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (= 4.48) รองลงมาเป็นด้านด้านประโยชน์ ของชุดการเรียนรู้ มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก (= 4.46) ตามด้วยด้านกิจกรรมการเรียนรู้

มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก ($= 4.31$) ตามด้วยด้านจุดประสงค์การเรียนรู้ คะแนนเฉลี่ยในระดับมาก ($= 4.17$) และด้านเนื้อหาการเรียนรู้มีคะแนนเฉลี่ยในระดับมาก ($= 4.05$) ตามลำดับ (ตาราง 2)

ตาราง 2 ความคิดเห็นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี ที่มีต่อการ สอนวิชาภูมิศาสตร์โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์

ความคิดเห็น	()	S.D.	ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
ด้านจุดประสงค์การเรียนรู้				
1. จุดประสงค์การเรียนรู้มีความชัดเจน	4.21	0.78	มาก	9
2. จุดประสงค์การเรียนรู้สอดคล้องกับเนื้อหาการเรียนรู้	4.13	0.74	มาก	10
รวม	4.17	0.76	มาก	-
ด้านเนื้อหาการเรียนรู้				
3. เนื้อหาที่น่าสนใจ	4.03	0.81	มาก	14
4. เนื้อหาที่มีความชัดเจน ง่ายในการเข้าใจ	4.11	0.79	มาก	11
5. เนื้อหาการแบ่งหัวข้อที่เหมาะสมชัดเจน	4.02	0.74	มาก	15
รวม	4.05	0.78	มาก	-
ด้านกิจกรรมการเรียนรู้				
6. กิจกรรมการเรียนรู้กระตุ้นให้เกิดความสนใจอยากเรียนรู้	4.50	0.68	มากที่สุด	4
7. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้ศึกษาเรียนรู้ด้วยตนเอง	4.08	0.81	มาก	13
8. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น	4.10	0.79	มาก	12
9. กิจกรรมการเรียนรู้ช่วยให้มีความสนใจเรียนมากขึ้น	4.59	0.71	มากที่สุด	1

รวม	4.31	0.75	มาก	-
ด้านสื่อการเรียนรู้				
10. สื่อการเรียนรู้มีความเหมาะสมสอดคล้องกับเนื้อหา	4.46	0.75	มาก	5
11. สื่อการเรียนรู้มีความสวยงาม ดึงดูดความสนใจ	4.42	0.80	มาก	7
12. สื่อการเรียนรู้สามารถทำให้เข้าใจเนื้อหาได้ดีขึ้น	4.55	0.71	มากที่สุด	2
รวม	4.48	0.75	มาก	-
ด้านประโยชน์ของชุดการเรียนรู้				
13. ชุดการเรียนรู้ช่วยให้นักเรียนเข้าใจเนื้อหามากขึ้น	4.45	0.75	มาก	6
14. ชุดการเรียนรู้ช่วยให้สนใจเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากขึ้น	4.52	0.81	มากที่สุด	3
15. ชุดการเรียนรู้มีความเหมาะสมสำหรับการเรียน	4.40	0.81	มาก	8
รวม	4.46	0.79	มาก	-
รวมทั้ง 5 ด้าน	4.29	0.72	มาก	-

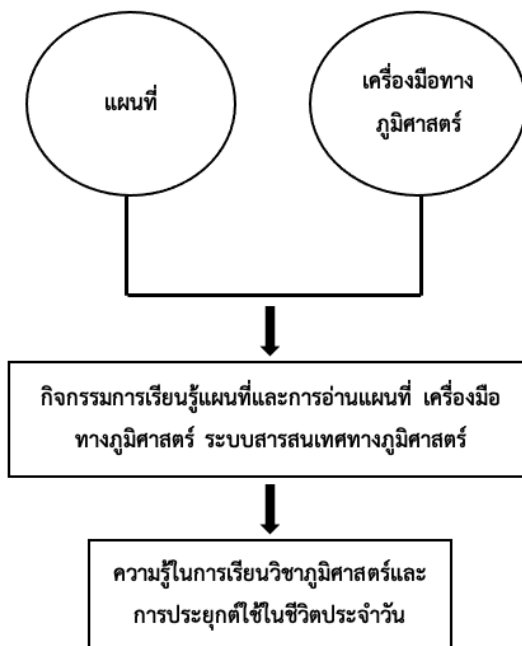
อภิปรายผล

ผลการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรีมีคะแนนการทดสอบหลังเรียนมากกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติสอดคล้องกับ ญัญฐา ศรีรอด และ กรวิภา สรรพกิจจานง (ญัญฐา ศรีรอด, 2564: 363-374) พบว่าบทเรียนสื่อประสมชุดเวลาพาเพลินมีที่ความน่าสนใจสามารถดึงดูดผู้เรียน ทำให้มีความสนใจในการเรียน ส่งเสริมให้ผู้เรียนเข้าใจงานและสามารถทบทวนความรู้ได้ตลอดเวลา จึงทำให้ผู้เรียนมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนที่สูงขึ้นสอดคล้องกับ อุบลรัตน์ ศิริสุขโกคา และไพศาล สิมะเลาเต่า (อุบลรัตน์ ศิริสุขโกคา, 2559: 24-31) ที่พบว่าผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนที่ใช้สื่อประกอบการสอน ที่ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นบนแผนที่ภูมิศาสตร์ และนำเสนอ

เนื้อหาผ่านสื่อโลกเสมือนผสมโลกจริง มีคะแนนเฉลี่ยหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ด้านความคิดเห็นต่อการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี ผู้เรียนมีระดับความคิดเห็นต่อการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ ชาญชัย ศุภอรธกร และไชยเชษฐา ยังมีสุข (ชาญชัย ศุภอรธกร, 2561: 206-215) พบว่า ค่าเฉลี่ยความพึงพอใจโดยรวมของผู้ใช้หนังสือเครื่องดนตรีไทยพื้นบ้านสามมิติด้วยเทคโนโลยีออกเมนเตดเรียลลิตีบนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์อยู่ในระดับมาก สอดคล้องกับ อธิวุฒิ สารขวัญ และ วัดสาตรี ดิถียนต์ (อธิวุฒิ สารขวัญ, 2562: 122-130) พบว่า ผู้เรียนมีความคิดเห็นอยู่ในระดับมากที่สุด เนื่องจากการสอนที่ใช้โปรแกรมกูเกิลเอิร์ธนั้นช่วยให้นักเรียนสามารถค้นหาตำแหน่งประเทศที่ต้องการศึกษาได้มากกว่าลูกโลกจำลอง และทำให้เกิดความสนใจในการเรียนวิชาภูมิศาสตร์มากยิ่งขึ้น

องค์ความรู้ที่ได้จากการวิจัย

สรุป

การวิจัยเรื่อง การพัฒนาผลการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ สำหรับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี มีวัตถุประสงค์เพื่อเปรียบเทียบผลการเรียนรู้ก่อนเรียนและหลังเรียน และศึกษาความคิดเห็นต่อการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ ของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ของโรงเรียนขนาดเล็กในจังหวัดสระบุรี โดยนักเรียน จำนวน 103 คน ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ที่ได้เรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ โดยใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์มีคะแนนทดสอบหลังเรียน มากกว่าก่อนเรียนและมีความคิดเห็นต่อการใช้ชุดการเรียนรู้ เรื่อง แผนที่และเครื่องมือทางภูมิศาสตร์ในการเรียนรู้วิชาภูมิศาสตร์ในระดับมาก

บรรณานุกรม

- กนก จันทร์ทอง. (2560). การสอนสังคมศึกษาในศตวรรษที่ 21. วารสารวิทยบริการ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์. 28(2), 227-241
- กระทรวงศึกษาธิการ. (2551). หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พุทธศักราช 2551. กรุงเทพมหานคร: ชุมชนสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.
- ชรินทร์ มั่งคั่ง. (2561). องค์ความรู้หลักสูตรและการสอนสังคมศึกษา. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ชาญชัย ศุภอรรถกร และไชยเชษฐา ยังมีสุข. (2561). การพัฒนาหนังสือเครื่องดนตรีไทย พื้นบ้านสามมิติด้วยเทคโนโลยีออกเมนเตดเรียลลิตี บนระบบปฏิบัติการแอนดรอยด์. วารสารวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยี มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี, 20(2), 206-215.
- ณัฐฐา ศรีรอด และ กรวิภา สรรพกิจจำนง. (2564). การพัฒนาผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาคณิตศาสตร์ เรื่อง เวลา ของนักเรียน ชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 โดยใช้บทเรียนสื่อประสม ชุด เวลาพาเพลิน. วารสารนวัตกรรมการศึกษาและการวิจัย. 5(2), 363-374.
- ถิรวุฒิ สารขวัญ และ วัตสาตรี ดิถียนต์. (2562). การพัฒนาการเรียนการสอนด้วยวิธีการเรียนรู้แบบการค้นพบโดยใช้โปรแกรม กูเกิลเอิร์ธในวิชาภูมิศาสตร์ของนักเรียนระดับชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. วารสารวิชาการครูศาสตร์อุตสาหกรรม พระจอมเกล้าพระนครเหนือ. 10(1), 122-130.

พระธรรมปิฎก (ป.อ. ปยุตฺโต), พระไพศาล วิสาโล, ชนิตา จรรยาเพศ แบมฟอร์ด, ประเวศ วะสี, วิชิตวงศ์ ณ ป้อมเพชร, วิทยากร เชียงกุล, สุเมธ ตันติเวชกุล และ โสภณ สุภาพงษ์. (2552). **วิถีชุมชน : หนังสือ สู่ จิ ปุ ลิ 5**. กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.

พวงรัตน์ ทวีรัตน์. (2540). **วิธีการวิจัยทางพฤติกรรมศาสตร์และสังคมศาสตร์ (พิมพ์ครั้งที่ 7)**. กรุงเทพมหานคร: สำนักทดสอบทางการศึกษาและจิตวิทยา มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒประสานมิตร.

อุบลรัตน์ ศิริสุขโกคา และไพศาล สิมะเลาเต่า. (2559). การเพิ่มผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียนระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 3 ด้วยสื่อประกอบการสอนที่ประยุกต์ใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นบนแผนที่ภูมิศาสตร์ และนำเสนอเนื้อหาผ่านสื่อโลกเสมือนผสมโลกจริง. **วารสารวิจัยสหวิทยาการไทย**. 11(3), 24-31.